

Telo dostalo cez leto zabrat'. Kúpalisko už dávno vypustili a bicykle sú zložené v garáži. Ozimilo sa a stmieva sa čoraz skôr. Práce na záhradkách finišujú, úroda je spracovaná a uskladnená, ešte treba poorať, natlačiť kapustu a zabiť prasa.

V nedeľu sa posúva čas, takže môžeme ráno dlhšie spať a večer dlhšie pozerať nekonečné TV seriály a množstvo zábavných reality show, bez nutnosti uvažovať o čomkoľvek... Môžeme si tiež niečo prečítať, alebo vykonávať nejaké ručné práce. Ale pri umelom osvetlení sa to mihá a viaceri na to už dobre nevidíme. - Alebo môžeme skúsiť aj niečo celkom iné....

Kde bolo tam bolo, na Myjave, žil človek, ktorý sa nám každý rok snažil narušiť tento stereotyp zimných dní. Väčšinu svojho voľného času venoval príprave divadelného festivalu. A tak tomu je aj tento rok. Jeden pre všetkých... Zostal na to skoro sám, lebo divadelníci združenia Korbáč, ktorí festival začali organizovať v roku 2004 už dospeli, a ako dospeli sa rozprchlí kade tade, založili si rodiny a venujú sa svojej profesionálnej kariére. Majú svoje vlastné záujmy a problémy. Stretávajú sa výnimočne. Občas pomôžu ak treba... A pomôžu mu tiež tí, čo možno nie sú až takí divadelníci, ale jednoducho sa im chce. Len tak, za nič...

A tak sme sa opýtali ako sa to už trinásť rokov dá, v rôznych podmienkach organizovať na malej - veľkej Myjave, predĺžený divadelný víkend: festival VIANOCE V DIVADLE.

Prinášame vám rozhovor s riaditeľom festivalu, divadelníkom Miroslavom – Frenkie – Kňazským

Povráva sa, že aj tento rok bude u nás na Myjave divadelný festival. Ako to vlastne začalo, ako ste prišli na myšlienku organizovať tu na Myjave divadelný festival?

Dávnejšie som založil s PaDr. Annou Gamanovou (významná osobnosť slovenského amatérského divadla) Amatérsku divadelnú úniu v Senici. V tom čase tu fungoval len ZDOS - Združenie divadelných ochotníkov Slovenska v Martine, ktoré tu bolo od roku 1981 a bolo riadený zhora, presvedčenými..., ako všetky organizácie v tom čase. Bolo po revolúcii, po 1989, tak sa dalo... A začali sme robiť aj divadelné dielne, festival, aj ďalšie veci. A hlavne už nám nikto nehovoril, že toto nemôžete, lebo...

V roku 1992 sme usporiadali tu na Myjave nultý ročník divadelného festivalu pod názvom Festival Bláznov, potom ešte dva ročníky, kde sme mali aj hostí z Čiech, Anglicka a USA a tretím ročníkom, ktorý sa konal už v Skalici, festival zanikol.

Po rokoch ma oslovil Róbert Verner, či by sme festival na Myjave neobnovili. Vedeli sme, že je to náročné na čas i na peniaze, rozobrali sme túto tému zo všetkých strán a rozhodli sme sa, že treba zachovať na Myjave tradíciu divadelníctva,

treba si vychovať diváka a priviesť k divadlu aj mladšie generácie, aby sme mali pokračovateľov. A tak sme v roku 2004 začali novú festivalovú éru na Myjave pod názvom Vianoce v divadle. Tak sa snažím túto festivalovú tradíciu udržiavať, aj keď je toto moje hobby stále náročné rovnako na čas i na peniaze... A samozrejme na spoluorganizátorov, ktorý sa každoročne nájdu a veľmi mi pomáhajú, aj keď len v poslednej fáze, ktorá je ale najdôležitejšia.

Divadlo Korbáč už v podstate zaniklo, venujete sa teda len organizácii divadelného festivalu. Myjavské divadlo ako také teda už nemá zastúpenie na festivale. Čo je vaším cieľom?

Divadlo Korbáč tu stále je. Nemá stálu scénu, a stáli členovia tiež ubúdajú. Je to ťažké, keď má každý už aj iné povinnosti. Ale prezentujeme sa napríklad na Medzinárodnom folklórnom festivale a tiež sa snažíme oživiť aj iné podujatia mesta, napríklad sme boli nedávno robiť žandárov na Michalskom jarmoku. Bolo by viac divadla Korbáč - je bláznivá doba.

Môžete priblížiť našim čitateľom ako sa robí taký festival?

Fúúú, to ťažko! Ved' by som mohol aj knižku vydať o každom roku. Ak, len tak skrátka. Festival sa pripravuje celý rok. Vlastne hneď ako skončí, už premýšľam, čo by bolo dobré dať do toho ďalšieho ročníka. Hneď po Novom Roku mapujem situáciu na „kultúrnom trhu“. Herci sú už na voľnej nohe. Takže robia všetko možné, dabujú, hrajú v seriáloch, atď. Zosúladiť všetko, aby si každý, kto hrá v predstavení našiel čas práve počas festivalu prísť sem k nám na Myjavu, nie je ľahké. Niektoré predstavenie mám zahovorené aj dva roky vopred, aby sme ho tu mali na festival. Spomeniem napr. Radka Brzobohatého, ktorý hrával vo viacerých divadlách.

Tam museli nájsť zaňho alternáciu alternácie, aby mohol prísť s predstavením sem. Tu mi veľmi pomohla jeho manželka pani Hanka Gregorová. Často je to dosť komplikované, hlavne s profesionálnymi divadlami.

A potom treba zabezpečiť technické požiadavky jednotlivých divadiel, propagáciu, predaj lístkov, a tiež napríklad šatne a čisté toalety, občerstvenie, no tisíc vecí. Tu si neviem predstaviť festival bez úžasnej spolupráce s pracovníkmi kultúrneho domu na Myjave, ktorí mi vždy so všetkým pomôžu.

Ako, podľa čoho, vyberáte predstavenia, ktoré zaradíte do programu festivalu?

Musíte mať prehľad, čo sa deje v divadlách. Musíte sledovať českú aj slovenskú scénu, ak mám záujem zachovať myšlienku festivalu na slovensko-moravskom pomedzí. Sledujem, že sa prehlbuje jazyková bariéra medzi Slováckmi a Čechmi. Mladí Česi už vôbec nerozumejú po slovensky a aj slovenská mladá generácia už nevníma češtinu automaticky, ako sme to brali my, keď sme žili v spoločnom štáte. Čeština sa stala cudzím jazykom. Mám záujem zachovať tento festival ako československý, teda vždy sa snažím, aby bolo aj predstavenie z ČR. Teším sa z každého úspešne odohratého predstavenia na Myjave.

To bolo tak, ľudia chodili len na Kopaničiar, KORBÁČ a Radošinske náivné divadlo. Keď sme začínali festival a pozvali sme rôzne iné divadlá, tak bývalo takmer prázdne hľadisko, len pár divákov. Moja túžba bola, aby sa to zaplnilo. Tak sme si začali vychovávať diváka. Zaradili sme predstavenia pre MŠ, ZŠ aj stredné školy. Aby si zvykli chodiť do divadla, aby pochopili, že v divadle to má iné čaro, neživo, kde sa nič nedá zopakovať a všetko je hneď naostro a bez pretvácky.

Asi to znie drzo, ale nemyslím to zle a vážim si každého jedného diváka, čo zavíta na náš festival. Ľudia už začali chodiť do divadla a pýtajú sa a tešia sa, že festival tu je. V jedných novinách sa pýtali na kultúrne vyžitie na Myjave. Odpoveď bola „Vianoce v divadle, a bola som od škôlky a teraz sa tiež teším...“ - Tak to je pre mňa najväčšia odmena. Vtedy to má, táto robota, pre mňa zmysel.

Najčastejším a zdá sa aj najobľúbenejším hosťom festivalu je divadlo ASTORKA z Bratislavy. Aj tento rok ste zaradili ich predstavenie do programu festivalu?

Áno, divadlo Astorka, to chcú diváci a ja im vyhoviem. Hrajú tam ich obľúbení herci zo seriálov a tak majú možnosť uvidieť ich naživo a možno v inej polohe ako sa prezentujú v televízii. Aj keď Astorka ponúka ťažšie predstavenia, nie sú to vždy komédie, ale vzhľadom na domovských režiséroch, ktorými sú momentálne Juraj Nvota a Marián Amsler je to vždy novodobé stvárnenie, ktoré zaujme. Tento rok to bude moderná adaptácia klasickej ruskej drámy A. P. Čechova: Višňový sad.

Na aké ďalšie divadlá sa môžu naši čitatelia tento rok tešiť?

Od susedov z ČR príde predstavenie z divadla ROKOKO, komédia *Hra vášní*. Divadlo Diva prinesie *Darček* v podobe dokonalej komédie a piešťanské divadlo *Dino* uvedie komédiu v štýle humoru RND *Horí ohník horí*. Chcel som mať veselý festival, preto toľko komédií. No a deti aj študentov, verím, že zaujmú predstavenia súkromného konzervatória Dezidera Kardoša z Topoľčian, ktoré nám príde sem na Myjavu predviesť to najlepšie zo svojho repertoáru.

Celý festival je viac-menej uzavretý do kultúrneho domu Samka Dudíka na Myjave. Napriek zimnému obdobiu boli v minulosti drobné sprievodné akcie aj v uliciach mesta. Ako to bude tentoraz?

V sobotu dopoludnia vystúpi na námestí M. R. Štefánika tradičné bábkové divadlo z Nitry. Verím, že

© Róbert Fritz, fotografier

bude priaznivé počasie a vystúpenie spríjemní dopoludňajšie nákupy nielen deťom, ale zároveň priláka večer do KD ľudia na koncert skupiny *FUNNY FELLOWS*.

Každoročne prebieha v rámci festivalu slávnostná ceremónia na terase kultúrneho domu.

Môžete vysvetliť pôvod a význam tejto akcie?

Chceli sme, aby po nás zostala akási stopa, pamiatka na ľudí, ktorí zavítali sem na festival. Tak sme vymysleli pamätné tabuľky. Je ich tam už dosť. Každý rok udeľujeme dve, jednu českému a jednu slovenskému hercovi, lebo je to festival na slovensko-moravskom pomedzí. V divadle a medzi dobrými ľuďmi hranice nie sú.

Zaregistrovali sme, že každoročne má niekto z hercov udelený titul prezident festivalu. Kto to bude tento rok a akú úlohu zohráva táto festivalová postava?

Ako festival napreduje, tak rastie i dramaturgia. To je dôležitá otázka pre mňa. Dlhoo som váhal, či jeden prezident na stálo, alebo každý rok niekto iný. Na základe dlhoročnej spolupráce už mám medzi hercami veľa priateľov, čo fandia nášmu festivalu. Takže oni chcú, aby bol a nezaničil a ja si ich za to veľmi vážim. Je to čestná funkcia, aj keď niekedy veľmi dôležitá. Na poslednom festivale sa stalo, že pani Janžurová, ktorá si mala odhaliť svoju tabuľku pre chorobu neprišla a práve vtedy ju zastúpil prezident 2015 Róbert Jakab. Tento rok som menoval do funkcie Lukáša Latináka.

Festival na Myjave navštevuje kopy profesionálnych divadiel. Lístky na jednotlivé predstavenia tu na Myjave stoja často menej ako v domovských divadlách a to vieme, že hosťovanie takýchto divadiel je spojené aj s inými sprievodnými nákladmi. To stojí nemalo úsilie, ale iste aj finančných prostriedkov. Ako a z čoho je financovaný celý festival, ak to nie je tajomstvom?

Festival musím vždy priblížiť myjavským pomerom. Nie sme Bratislava ani Praha. Treba dať možnosť na kúpu lístku na divadlo každému. Asi by vás prekvapilo, koľko stoja napríklad autorské práva, alebo aké poplatky vyberá autorská spoločnosť a koľko stojí samotné divadlo, honoráre. Často idem s cenou dolu v snahe zaplniť hľadisko a potom hľadám peniaze u sponzorov. Lebo len vďaka sponzorom a predstaviteľom mesta Myjava sa mi darí festival *Vianoce v divadle* zachovať. No a hlavne vďaka divákovi, lebo keď bude prázdne hľadisko, festival skončí.

Preto chcem aj touto cestou poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomáhajú, aby festival bol. A bol by som rád, ak aj tento rok pomôžete, všetci, čo sa vám dá, prispejte na dobrú vec. Na

kultúru. Spoločne si urobíme Vianoce v divadle.

Aké máte s festivalom ďalšie plány?

Chcel by som, aby sa festival dožil 20. ročníka a aby sa objavili naši nasledovníci, ktorí ho zdokonalia a založia divadlo a udržia túto tradíciu divadelníctva na Myjave.

Nebolo by festivalu, keby mi nezištno nepomáhali aj ostatní nadšenci zapálení pre vec!

Ďakujeme za rozhovor.

Vážení a milí priatelia divadla. Dozvedeli sme sa niečo z festivalového zákulisia. Skôr ako prídu Vianoce, sa môžete tešiť na **XIII. ročník festivalu VIANOCE V DIVADLE**, ktorý sa bude konať na Myjave 8. až 11. decembra 2016.

Práve tu, na stránkach nášho časopisu vám každý týždeň prinesieme informácie o jednotlivých predstaveniach a predstaviteľoch, o všetkom čo vás v rámci tohtoročného festivalu čaká a nemusí minúť. Naším cieľom je, aby ste si vedeli vybrať to, čo vám a vašim blízkym prinesie radosť a zážitok. Aby ste na chvíľku spomalili a oddýchlili si. A to nielen vaše telo, ale predovšetkým vaša duša...

Lístky na festival sa začnú predávať v pokladnici kultúrneho domu Samka Dudíka na Myjave už v pondelok, 7. novembra 2016. V predaji bude aj 30 permanentiek pre stálych fanúšikov, ktorí majú záujem o svoju vlastnú divadelnú lôžku.

www.vianocevidvadle.sk

(Pokračovanie nabadúce...)

faktART

